

Samhällsbyggnadskontoret

Handläggare: Anna Keskitalo
Titel: Samhällsbyggnadsdirektör
E-post: anna.keskitalo@norrtalje.se

Till: Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott

Yttrande över granskningsförslag till ändrade havsplaner för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens samhällsbyggnadsutskott föreslår:

Kommunstyrelsen beslutar att godkänna samhällsbyggnadskontorets yttrande över granskning av förslag till ändrade havsplaner för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Havs- och vattenmyndigheten har bjudit in Norrtälje kommun att yttra sig över granskningsförslag till nya havsplaner för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet. Samhällsbyggnadskontoret anser att Havs- och vattenmyndigheten (HaV) har beaktat kommunens synpunkter i samrådet genom att ta fram visualiseringar på en exempelpark, se bilaga 2. HaV har inför granskning tagit bort ett område och gått vidare med ett annat område från samrådsversionen. Kommunen är negativ till all visuell påverkan då vår skärgård är en av kommunens största tillgångar.

Ärendet

Beskrivning

I februari 2022 beslutade regeringen om Sveriges första havsplaner. I samband med beslutet gav regeringen i uppdrag till flera statliga myndigheter att se över om det gick att utöka den årliga havsbaserade elproduktionen. I de antagna havsplanerna ges förutsättningar för cirka 60 TWh, men endast 20–30 TWh beräknas bli aktuella i slutändan. Regeringen har gett berörda myndigheter i uppdrag att se om det går att möjliggöra för ytterligare 90 TWh årlig produktion av havsbaserad elproduktion. HaV påbörjade därför ett arbete med att revidera havsplanerna.

Ett avgränsningssamråd inför miljöbedömning skedde under hösten 2022. Energimyndigheten levererade därefter förslag till områden lämpliga för energiutvinning under våren 2023. Dessa områden bearbetades av HaV och planen genomgick samråd hösten 2023. Kommunen hade i samrådet synpunkter på att det var svårt att bedöma påverkan av en vindkraftspark och efterfrågade visualiseringar. Kommunen ansåg också att planförslaget medförde en osäkerhet genom ett så stort antal utredningsområden och alternativa utredningsområden för vindkraft. Kommunens synpunkter har bemötts och arbetats in i granskningsförslaget. Ett av områdena (Ö 218) i närheten av kommunen har tagits bort, då området är viktigt för pelagiskt fiske. Område Ö 216 kvarstår, men är inte längre ett alternativt utredningsområde utan ett område för energiutvinning med särskild hänsyn till Försvarmakten och kulturmiljövården. Området är beläget cirka 35 km sydost om Svenska Högarne.

Lagkrav

Enligt 4 kap 10 § miljöbalken (MB 1998:808) ska vart och ett av havsområdena Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet ha en havsplan som ger vägledning till myndigheter och kommuner vid planläggning och prövning av anspråk på användning av området.

Enligt 6 kap 3 § MB ska det för planer göras en strategisk miljöbedömning, om genomförandet av planen, programmet eller ändringen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan.

Enligt 6 kap 11 § MB ska miljökonsekvensbeskrivningen innehålla

1. en sammanfattning av planens eller programmets innehåll, dess huvudsakliga syfte och förhållande till andra relevanta planer och program,
2. en identifiering, beskrivning och bedömning av rimliga alternativ med hänsyn till planens eller programmets syfte och geografiska räckvidd,
3. uppgifter om
 - a) miljöförhållandena och miljöns sannolika utveckling om planen eller programmet inte genomförs,
 - b) miljöförhållandena i de områden som kan antas komma att påverkas betydligt,
 - c) befintliga miljöproblem som är relevanta för planen eller programmet, särskilt miljöproblem som rör ett sådant område som avses i 7 kap. eller ett annat område av särskild betydelse för miljön, och
 - d) hur hänsyn tas till relevanta miljö kvalitetsmål och andra miljöhänsyn,
4. en identifiering, beskrivning och bedömning av de betydande miljöeffekter som genomförandet av planen eller programmet kan antas medföra,
5. uppgifter om de åtgärder som planeras för att förebygga, hindra, motverka eller avhjälpa betydande negativa miljöeffekter,
6. en sammanfattning av de överväganden som har gjorts, vilka skäl som ligger bakom gjorda val av olika alternativ och eventuella problem i samband med att uppgifterna sammanställdes,
7. en redogörelse för de åtgärder som planeras för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planen eller programmet medför, och
8. en icke-teknisk sammanfattning av 1-7.

Lag (2017:955).

Enligt 6 kap 12 § MB ska miljökonsekvensbeskrivningens omfattning och detaljeringsgrad vara rimlig med hänsyn till

1. bedömningsmetoder och aktuell kunskap,
2. planens eller programmets innehåll och detaljeringsgrad,
3. var i en beslutsprocess som planen eller programmet befinner sig,
4. att vissa frågor kan bedömas bättre i samband med prövningen av andra planer och program eller i tillståndsprövningen av verksamheter eller åtgärder, och
5. allmänhetens intresse.

Koppling till gällande styrdokument

ÖP 2040, granskningsversion ÖP 2050.

Ekonomiska konsekvenser och riskanalys

Då den ekonomiska livslängden på havsbaserad vindkraft är relativt kort bör de ekonomiska konsekvenserna av borttagning av anläggningar finnas med. Det finns en risk att bolag som uppför anläggningar inte finns kvar efter anläggningarnas tekniska livslängd är uppnådd. Det vore bra med en redogörelse för vem som ansvarar för att återställa dessa områden.

Förvaltningens analys och slutsatser

Samhällsbyggnadskontoret bedömer att granskningsförslaget inte konkurrerar med kommunal planering eller kommunala intressen. Fler alternativa energikällor är positivt för kommunen, och det är positivt att fisket har fått företräde inom område Ö 216, enligt synpunkter från Jordbruksverket. Om en vindkraftspark uppförs inom område Ö 216 kommer den, trots sin placering långt ute till havs, vara synliga från kommunens ytterskärgård, däribland Svenska Högarna, som ligger cirka 35 km från det närmaste området. Området är beläget långt ute till havs och påverkar inte farleder. Rörligt friluftsliv och de kulturmiljövärden som ytterskärgården består av kommer dock att påverkas negativt.

Tidplaner

Granskning pågår till den 30 augusti 2024. Förlängd svarstid har beviljats till den 16 september 2024. Överlämning till regeringen sker den 31 december 2024.

Anna Keskitalo
Samhällsbyggnadsdirektör
Samhällsbyggnadskontoret

Annika Andersson
Planchef
Planenheten

Bilagor

Bilaga 1 - Yttrande över granskning av förslag till ändrade havsplaner för Bottniska viken, Östersjön och Västerhavet

Bilaga 2 - Länk till visualiseringar vindkraft (havochvatten.se)

Beslut skickas till

Havs- och vattenmyndigheten, havochvatten@havochvatten.se, diarienummer 2024-001194